

FİTNE VE VERA

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillâhirabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi. Alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ecmâin ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd.

Fe-kâle Resûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem;

إِتَّقُوا أَبْوَابَ السُّلْطَانِ وَحَوَاشِيَهَا فَإِنَّ أَقْرَبَ النَّاسِ
مِنْهَا أَبْعَدُهُمْ مِنَ اللَّهِ وَمَنْ آثَرَ سُلْطَانًا عَلَى اللَّهِ جَعَلَ
اللَّهُ الْفِتْنَةَ فِي قَلْبِهِ ظَاهِرَةً بَاطِنَةً وَأَذْهَبَ عَنْهُ
الْوَرَعَ وَتَرَكَهُ حَيْرَانَ

İttekû evvâbe's-sultâni ve havâşiyehâ fe-inne akrabu'n-nâsi minhâ eb'adühüm minnallâhi. Ve men âsera sultânen 'alellâhi ce'alellâhü'l-fitnete fî kalbihî zâhiraten bâtineten ve ezhebe 'anhü'l-vera'a ve terakehû hayrâne.

Sadaka Resûlüllâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Peygamberimiz efendimiz Muhammed-i Mustafa, aleyhi efdal-i salavât ve ekmel-i tahiyât teslîmât hazretleri buyuruyor ki;

Ittekû evvâbe's-sultâni. Saltanat sahiplerinin kapılarından.

Ve havâşiyehâ. Ve maiyetlerindeki devletlilerin, şevketlilerin kapılarından sakının, uzak durun, yaklaşmayın, yanlarına varmayın, gitmeyin.

Fe-inne akrabu'n-nâsi minhâ. Çünkü bu sultanlara ve maiyetlerine ve idarecilere en yakın olanlar veya daha yakın olanlar.

Eb'adühüm minallâhi. Allahtan daha uzak olurlar. Onlara yaklaştıkça uzak olurlar. Yaklaştıkça uzak olurlar.

Ve men âsera sultânen. Kim bir saltanat sahibini Allah'a tercih ederse, yani saltanat sahibinin yanında elde edeceği menfaatleri, Allaha ibadet, güzel kulluk elde yaparak elde edeceği sevaplara tercih ederse.

Ce'alellâhü'l-fitnete fî kalbihî. Allah onun kalbini fitnelere maruz bırakır, fitnelendirir, fitne. *Zâhiraten bâtineten.* Zahiri ve batını fitneleri bulaştırır kalbine, gönlüne.

Ve ezhebe 'anhü'l-vera'a. Ve ondan vera duygusu, şüpheliden, haramdan sakınmak, Allah'tan kormak duygusunu uzaklaştırır.

Ve terakehû hayrâne. Ve onu şaşkın vaziyette bırakır.

Şimdi aziz ve muhterem kardeşlerim;

Dünyada biz Allah'ın yarattığı, rızıklandırdığı, yaşattığı, Allah'ın yarattıkları kulları olarak, Allaha itaat etmekle vazifeliyiz. Yani görevimiz Allah'a kulluk etmek. Güzel kulluk edersek imtihanı başaracağız, cennete gireceğiz. Ama Allah'a güzel kulluk etmek, sapsağlam yürümek, sapmamak, eğilmemek, bükülmemek herkesin kolay yapabildiği bir şey olmuyor. İnsanlar bir kere zevklerin karşısında zevki tercih ediveriyorlar. Zahmeti değil, keyfi ve zevki tercih ediyor. Halbuki ibadetler, sevaplı şeyler ama biraz zahmetli. Oruç zahmetli, hac zahmetli, namaz zahmetli, bütün ibadetler, zekât zahmetli ama faydalı. Tabi hepsinin çok faydaları var. Onları terk ediyorlar. Keyifli zevkli şeylere koşuyorlar. Hatta Peygamber efendimiz minberdeyken deve kerwanı gelivermiş Medine'ye.

Nerden anlıyorlar Caminin içinde?

Çan seslerinden, yürüyüşlerinden, çingiraklarının sesinden belli olur. Deve adım attığı zaman çingırağın sallanışından, lıngıdık, lıngıdık, lıngıdık, ha deve kervanı geliyor, yani gözü kapalı âma bile anlar. Kervan geliyor.

Kervan neye gelir?

Mal getirmek için gelir. O devrin kamyonları, kamyonetleri, vasıtaları, develer, develere yüklüyorlar, öyle getiriyorlar. Arka kapıdan birer ikişer savuşmuş cemaat. Peygamber efendimiz minberde vaaz veriyor, konuşma yapıyor, hutbe okuyor, kervan geldi eyvah, şu malları ilk önce ben göreyim, en iyisini ben alayım. Peygamber efendimizi nasıl olursa başka zaman da dinleriz. Arkadan fırt kaçan kaçan, camiye terk eden gitmiş. Onun üzerine âyet iniyor.

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَائِمًا

Ve izâ raev ticâraten ev lehven. (Cum'a Suresi 11. Ayet)

Bir ticaret veya eğlence gördükleri zaman, gördüler mi.

İnfaddû ileyhâ.

Ona giderler, dağılıp saçıp, koşup giderler ona;

Ve terakûke kâimâ.

Seni ayak üstü minberde okur, hutbe okur vaziyet bırakıverirler, bırakıverdiler.

قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ
خَيْرُ الرَّازِقِينَ

Kul mâ 'ındallâhi hayrun mine'l-lehvi ve mine't-ticârati.

Allah'ın vereceği sevaplar, eğlenceden, ticaretten daha hayırlıdır de onlara

Vaallâhu hayru'r-râzikîn.

Allahu Teâlâ hazretleri rızkın hayırlısını, en iyisini, en güzelini ihsan eder. En kârlısını bahşeder. Yani orda ya ticaret yapacağım diye, ya da bir göreyim bakayım neler satılıyor diye, seyre gitmek olmaması lazım. Ama yapmışlar. Yani eğlenceye gider. Bu millet eğlenceye gider. İnsanlar yani bu millet dediğim insan cinsi. Keyfe, eğlenceye, zevke gider. Hatalı işler böyle yaparlar. Sultanların da,

saltanat sahiplerinin yani, idare salahiyeti var, paraları var, hazineleri var, askerleri var, bahşileri, hediyeleri var, al sana bir kese altın, vay be savurdu havadan, benim şeker dağıttığım gibi, hop keseyi attı, vay be para saçıyor. Tabi hazine çok. Böyle şeyler var, menfaatler var. Onun için idarecilerin yanına insanlar sokulur, para olan yere sokulur. Ben de istifade edeyim, ben de bir iş yapayım, ben de biraz bir şey kazanayım diye sokulurlar.

Ama orada da Allah'ın emrini tutup dinleyip, Allah'ın rızasına uygun hareket eden sultan kaç kişi? Tarihte kaç kişi öyle yapmış?

Orada da hep keyifler, zevkler, nefisler, şeytanlar, dünyalık menfaatler filan olur. Oraya yaklaşan Allah'tan uzaklaşır. Orayı tercih eden kalbine fitne düşer, kalbi karmakarışkarışır, zahiri ve batini mahvolur ve takva duygusu, vera duygusu uçar gider ve şaşkın vaziyette kalır.

Şimdi oluyor mu böyle şeyler hocam?

Sultan yok. Saltanat devrildi. Cumhuriyet kuruldu. Cumhuriyet de oluyor. Komünist lider de oluyor. Her yerde oluyor. Komünist idare de komünist partisine yakın olanlar yaşıyor.

Cumhuriyet idaresinde bakanlığa yakın olanlar, reisi cumhura yakın olan yaşıyor. Her yerde devletliye yakın olan devletliden istifa ediyor. Her devirde değişen bir şey yok. Bu devirde de öyle idareciler var, öyle âlimler var, öyle insanlar var ki, işte onlara gider yağ çeker, dalkavukluk yapar, gene sebeplenirler.

Ne yapacak?

Allah'ın rızasını tercih edecek. Hatta bizim büyüklerimiz padişahların bile, o padişahlar ki namaz kılan adamlar yani, padişahların huzuruna gitmemişler. Sultan Orhan bir mübarek bir evliyâullahtan bir zatı çağırmış da gitmemiş. Bizim demiş oraya gitmemiz yakışık almaz demiş. Öyleyse ben geleyim diye haber göndermiş. Sakın ha gelmesin demiş. Gelmesini de istemezler. Yani zor. Sultanların işleri çok zordur. Çünkü bütün milletin vebali omuzlarındadır. Hazinenin sorumluluğu ondadır. Bir kuruluşunu boş yere harcasa hapı yuttu.

Hârûnürreşîd şehzadeliği zamanında, Süfyân es-Sevrî hazretleriyle tanışıklığı varmış. Süfyân es-Sevrî ona ders vermiş galiba, dini dersler öğretmiş. Halife olunca, Hârûnürreşîd Süfyân es-Sevrî kalkmış başka bir şehre,

Basra'ya gitmiş. Onun bulunduğu şehirde bile durmamış başka bir şehre gitmiş. Orda ders okutmaya başlamış mübarek. Bir zaman geçtikten sonra Hârûnürreşîdin aklına düşmüş bu Süfyân es-Sevrî hocam benim nerelerde? Diye. Demişler burada yok. Basra da. Oraya adam göndermiş, sarayın adamlarından, sırmalı kıyafetli, bir de mektup tutuşturmuş eline, git bunu onun eline ver diye. Adam da gelmiş. Tam ders okurlarken Süfyân es-Sevrî kürsüde, talebeler etrafında, ders okurlarken gelmiş, öpmüş başına koymuş, padişahın fermanını, namesini, Hârûnürreşîdin, halifenin. Demiş ki; halife hazretlerinden zatı alinize mektup var. Süfyân es-Sevrî almamış bile, uzatılan mektubu almamış, dürülü mektubu almamış. Talebesine demiş ki; sen al.

Aç bakalım ne yazıyor?

Ya Süfyân es-Sevrî, ben halife oldum, herkes beni tebrike geldi, sen gelmedin, bekliyorum, gel, gelersen seni maddi bakımdan da memnun ederim, ikramlara gark ederim, zaten birçoklarına nice nice bahşişlerde bağışlarda bulundum. Demiş ki; bu zalimin mektubu

benim elinde kalmasın, çevir arkasını, al eline kalemi, yaz.

Ey zalim! Ey Hârûnürreşîd!

Sen bu beytülmal deki paraları, böyle keyfine göre, önüne gelene, nasıl harcıyorsun, ne hakla harcarsın?

Allah'tan korkmaz mısınız?

Ahirete inanmaz mısınız?

Cenâb-ı Hakk'ın bunların hesabını soracağını düşünmez misin?

Falan zehir zemberek bir cevap yazmış. Yüksek sesle söylüyor, talebesi yazıyor, çavuşta orda bekliyor, sarayın çavuşu da, sırmalı elbiseli, yakışıklı filan, atı da dışarıda, adam şaşırılmış. Yahu Allah Allah. Halifeye şu yamalı hırkalı adamın yaptığına bak filan diye. Şaşırılmış yani hitaptan. Sonra vermiş mektubu, al demiş bunu o zalime götür, okusun bunu demiş. Korca korca götürmüş mektubu geriye. Efendim aldı okudu, arkasına da cevabı yazdı, buyurun diye. Hârûnürreşîd onu okumuş ağlamış, onu okumuş ağlamış.

Hükümdarlık zordur. O paraların hepsinin hesabını sorarlar. Yavuz Sultan Selim de şu çekmece benim kabrime konulsun demiş..

Çekmece. Demişler ki; mezara çekmece koymak filan yok. Mücevheratını mı gömüyor ne yapıyor bu?

Böyle eski hükümdarlar gibi, firavunlar gibi konulmaz. E demişler ki; ya vasiyet etmiş işte, bu çekmeceyi kabrime koyun diyor. Konulur konulmaz. E demişler açalım bakalım içinde ne var yani? Ne koydurtuyor? Kabirde ne yapacak bu çekmeceyi bu adam?

Zorlamışlar, kanırtmışlar, çat açmışlar, biraz zorlamayla açılınca kapağı, pat diye ellerinden kaymış, içindeki kağıtlar saçılmış yerlere, kağıtları almışlar bakmışlar ki; Eyvah Yavuz Selim hangi işi yapacaksa, onu yazmış, bu dinen doğru olur mu, olmaz mı hocam? diye göndermiş. Bu da altına imza atmış. El cevap caizdir. Olur diye. O fetvalar. Hiç birini atmamış, saklamış. Hepsini çekmeceye, kabrime koyun diye yani. Diyecek ki kabirde, sorgu sorulduğu zaman, bir de ahiret de sorgu sorulduğu zaman.

Diyecek ki;

Ya Rabbi!

Ben her işi, din âlimine sordum öyle yaptım diyecek. Şeyhülislâm'a sordum. Yap dediğini yaptım. Yapma dediğini yapmadım diyecek. Onu anlamış tabi şeyhülislâm. Fetvaların oraya konulmasının manası bu işte. Ah Yavuz, ah sultanım demiş. Kendini kurtardın beni yak-tın demiş. Fetva da zor. Fetva vermek de çok zor. Çok sorumluluk işi. Hazineyi idare etmek de zor. Yöneticilik çok zor. Bu milletvekilleri güle oynaya milletvekili oldum diye sevinerek gidiyorlar ya. Hocamız derdi ki; seçilenler bir kurban kesecekse, seçilemeyenler iki kurban kesmesi lazım. Seçilmedim de kurtuldum diye. Şimdi bunların hepsi vebal altında. Başörtünün aleyhindeki kararlardan, kanunlardan, Allah'ın rızasına aykırı her şeyden hepsi sorumlu, hem de o kanunlar yürürlükte olduğu müddetçe, bunlar ölseler bile kabirlerine günah gidecek. O kadar kesin. Onun için bu çok önemli yani. Öyle menfaat için onların kapılarına gitmek uygun değil.

a. Allah Yolunda Cihad Edenlere Saygı

Diğer hadîs-i şerîf.

اتَّقُوا أَذَى الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ
يَغْضَبُ لَهُمْ كَمَا يَغْضَبُ لِلرُّسُلِ وَيَسْتَجِيبُ لَهُمْ كَمَا
يَسْتَجِيبُ لَهُمْ

*İttekû eze'l-mücâhidîne fî sebîlillâhi fe-
innallâhe yağdabü lehüm kemâ yağdabü li'r-
rusüli ve yestecîbü lehüm kemâ yestecîbü le-
hüm.*

Hız. Ali efendimiz rivayet etmiş, bu ikinci hadîs-i şerifi. Diyor ki Peygamber efendimiz;

Allah yoluna cihat etmeye giden müslümanı üzmemekten, ona eza vermekten sakının.

Neden?

Yani mücahide nasıl eza verir buradaki Müslüman?

Karısına kızına sataşır, onlara zarar verir, o üzülür. Malına zarar verir, tarlasına bağına, hurmasına zarar verir, oradan üzülür, aleyhinde konuşur, oradan üzülür. Yani kendisine bir takım ağır sözler söyler. Mücahit iyi niyetli insan, hakarete tabi sözler söyler, öyle üzer, kalp kırar. Her ne şekilde olursa olsun,

mücahit, Allah yolunda cihad edeni ezalandırmaktan çekinin.

Çünkü;

Kemâ yağdabü li'r-rusüli. Allah onların kızması üzerine, kime kızmışsa, o kızdığı kimseye gazap eder, peygamberlerin kızdığı kişiler gazap ettiği gibi. Peygamber birisine gazap etse, kızsaa lanet etse, Allah ona da kızar, gazap eder, lanet eder. Çünkü peygamberlerini sever. Peygamberlerinin arzusunu yerine getirir yani. Peygamberlerin öyle kızdığı gibi, kızdığı zaman Allah'ın onun kızgınlığa uygun cezayı verdiği gibi, mücahidin de kızmasına, üzülmesine, sinirlenmesine, böyle bedduasına uğrayan kimseye de gazap eder. Yapar o mücahidin dediğini.

Ve yestecîbü lehüm. Ve dualarını kabul eder mücahitlerin.

Kemâ yestecîbü lehüm. Peygamberlerin duasını kabul ettiği gibi. Çünkü Allah yolunda cihat ediyor. Kolay değil. Ya dönmeyecek geriye, haberi gelecek.

إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

Innâ lillâhi ve innâ ileyhi râci'ûn. (Bakara Sûresi(2) 156. Ayet)

İstanbul surlarının önünde yaralandı, öldü diyecekler. Ya da kaç sene sonra dönecek. Belki yaralı dönecek, belki sakat dönecek, belli değil yani. Mühim iş. Hayatında önemli bir karar insanın cihada çıkması. Bir gitti mi cepheye gidiyor. Allah bilir. Savaşa gidenin hali belli olmaz. Mühim bir iş yapıyor. Çok büyük fedakârlık yapıyor. Allah rızası için canıyla, başıyla oynuyor. Ortaya canını, başını koyuyor.

Onun için Allah onların üzülmesine kızar, onlara eza verilmesine kızar. Onlara iyi muamele etmek lazım. Onları üzmeyecek şeyler yapmak lazım.

b. Mazlumun Bedduasından Korkun

اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا تُحْمَلُ عَلَى الْغَمَامِ يَقُولُ
اللَّهُ: وَعِزَّتِي وَجَلَالِي لِأَنْصُرَنَّكَ وَلَوْ بَعْدَ حِينٍ

İttekû da'vete'l-mazlûmi fe-innehâ tuhmelü 'ale'l-ğamâmi yekûlullâhu ve 'izzetî ve celâlî le-ensuranneke ve lev ba'de hînin.

Peygamber efendimiz buyuruyor ki;

Mazlumun, zulmü uğrayan kimsenin, bedduasından korkun, sakının. Birisine zulmedersiniz mazlum olur adam, mazlum, onun duası bedduasına uğramaktan sakının. Mazlumun bedduasına uğramaktan sakının.

Çünkü;

Fe-innehâ tuhmelü 'ale'l-ğamâmi.

Çünkü o beddua, bulutların üstüne yüklenilir, öyle gönderilir. Allahu Teâlâ hazretlerinin huzuruna melekler tarafından.

Yekûlullâhu. Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

Ve 'izzetî ve celâlî. İzzetime celâlime and içerim ki, and olsun ki;

Le-ensuranneke. Ey mazlum, ben sana yardımcı olacağım, muhakkak yardım edeceğim.

Ve lev ba'de hînin. Biraz zaman geçse bile bekle, mutlaka sana yardım edeceğim der.

Başka bir hadîs-i şerîfte geçiyor ki;

اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا تَصْعَدُ إِلَى السَّمَاءِ كَأَنَّهَا
شَرَارَةٌ

*İttekû da'vete'l-mazlûmi fe-innehâ
tes'adü ile's-semâi ke-ennehâ şerâratün.*

Mazlumun duasından korkun, bedduasından. Çünkü o sanki göğe şerâre, kıvılcım çıkar gibi böyle çıkar gider, kıvılcım gibi gider.

Bir başka hadîs-i şerîfte de buyuruyor ki;

اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ وَإِنْ كَانَ كَافِرًا فَإِنَّهُ لَيْسَ دُونَهُ
حِجَابٌ

İttekû da'vete'l-mazlûmi.

Mazlumun duasından korkun.

*Ve in kâne kâfiran fe-innehû leyse dûnehû
hicâbün.*

Kâfir olsa bile, mazlum ise, kâfir olsa bile onun bedduasıyla Cenâb-ı Hakk'ın arasında bir engel olmaz. Hiçbir perde, hicab, engel yoktur, dosdoğru huzur izzete gider, dosdoğru Allah'ın cezasına insan uğrar, zalim Allah'ın cezasına uğrar.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi adaletli, insaflı, merhametli müslümanlar eylesin. Kimseye zulmümüz, ezamız olmasın. Ne çoluğumuza, ne çocuğumuza, ne hanımımıza, ne komşumuza, ne arkadaşımıza, ne ortağımıza, ne alacakımıza, ne borçlumuza, ne müşterimize, ne patronumuza, hiç kimseye haksızlık yapmayalım. Hiç kimsenin bedduasını almaya lım. Hiç kimseye eza vermeyelim. Herkesin hayır duasını alalım. Gönlünü kazanalım. Allahu Teâlâ hazretlerinin sevdiği kul olalım. Huzuruna sevdiği kul olarak varalım. Cennetiyle cemaliyle rabbimiz bizi müşerref eylesin. Kahrına, gazabına uğratmasın. Cehennemine atmasın. Ateşlerde yakmasın. Rıdavân-ı ekberine vasıl eylesin. Amin ecmâin

El Fâtıha

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız](#)

SERVER
Kürsü